

cb

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A

1

B

45

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

Proef met in de kas gekweekte Ixia- en gladiolenknollen, 1948 - 1949.

door:

J.P.v.d.Berg

Naaldwijk, 1951.

2216772

45
11-11-11
Proefstation voor de Groenten- en Fruitteelt onder glas te Naaldwijk.

PROEF MET IN DE KAS GEKWEekte IXIA- EN GLADIOLENKNOLLEN.

1948-1949.

Doel.

Het doel van de proef was na te gaan of knollen, welke het vorige jaar in de kas werden geteeld en waarvan in 't voorjaar '48 bloemen waren geoogst, nu uitgeplant in de kas, nog een vroegere bloei geven dan de normaal in de volle grond gekweekte knollen.

Opzet.

Voor dit doel werden de grootste knollen gebruikt, welke aan de gewone leverbare maat voldeden, doch in kas I waren gekweekt in het seizoen 1947-1948. Het betreft de rassen, die het vorige jaar werden gebruikt voor de kasteeltproef.

De Ixia- en Gladiolenknollen werden, na afsterving van het kruidgewas, eind Mei gerooid en droog bewaard tot de planttijd in de bedrijfsschuur op de Proeftuin.

Sommige Gladiolen rassen n.l.: Gl. Heraut hybr. Comet en Gl. nanus hybr. Rose Precose hadden bij het planten op 1 Oct. reeds een flinke spruit gevormd, terwijl ook de Ixiaknollen al begonnen uit te lopen. Dit in tegenstelling met de controleknollen, welke normaal buiten waren gekweekt.

Van het ras Gl. byzantinus werden voor deze proef de knollen betrokken van de partij, welke het vorig jaar in kas I was gekweekt en van de partij, welke het vorig jaar in W III was gekweekt. De knollen van laatstgenoemde partij waren iets groter van stuk, doordat de bloei in het warenhuis later viel en ze daardoor ook later waren gerooid.

Geplant werd op 1 Oct. in WI kapje 1 aan de Oostkant. Van Gl. byzantinus werd behalve op 1 Oct. ook nog op 1 Nov. geplant, zowel van de in de kas geteelde, als van de in W III geteelde.

Van de Ixiarassen Nelsonii en Hogarth werden 390 knolletjes per ras geplant en van de Ixia rassen Engliston en Bucephalus major 180 knolletjes per ras.

Van de Gladiolenrassen Comet, Rose Precose en Spitfire werden 150 knolletjes per ras geplant, doch van het ras byzantinus 2 x 300 van de in kas I geteelde en 2 x 150 van de in WI geteelde; beide groepen verdeeld over 2 planttijden.

De regelafstand bij de Ixia's was 10 cm (30 knolletjes per regel). De regelafstand bij de Gladiolen was 13 cm (15 knollen per regel). Zie hiervoor ook de plattegrond.

Als controle werd gebruik gemaakt van andere proefobjecten in hetzelfde warenhuis, waarbij zoveel mogelijk dezelfde planttijd werd gebruikt, hetwelk echter bij enkele rassen niet mogelijk was. Deze werden pas 15 November geplant (zie tabel). Dit zou de vroegheid van de controle planten ongunstig kunnen hebben beïnvloed.

Niettemin werd met de in de kas gekweekte knollen praktisch geen vervroeging bereikt. Van één ras n.l. Gl. Heraut hybr. Comet was geen controle aanwezig.

Verloop van de proef.

Na het planten werden de bedden afgedekt met een dun laagje turfmolm, terwijl gedurende de winter de kas vorstvrij werd gehouden en zodra dit nodig was, werd het gewas gesteund met een net.

Tijdens de groei werd regelmatig het gewas gecontroleerd op stevigheid en aantasting door ziekten en werd aan de hand van de oogststaten het verloop van de bloei vastgesteld.

Men zie hiervoor bijgevoegde tabel 1.

Bespreking van de resultaten.

Ixia's.

Deze bloeiden gemiddeld + 1 week eerder dan de controle en met meer bloemen per stengel (behalve het ras *Bucephalus major*). Doch het aantal bloemstengels was totaal onvoldoende, vooral wanneer we dit vergelijken met de controle. Dit is hoofdzakelijk te wijten aan de grote uitval als gevolg van *Fusarium* n.l. van 40-60%.

Ook liet de stevigheid van het gewas veel te wensen over.

Deze proef heeft ons bewezen, dat wanneer Ixiaknollen voor de bloemproductie in de kas worden gekweekt zij ongeschikt zijn om direct weer in de kas gezet te worden, ondanks dat de knol de leverbare maat bezit.

De aantasting als gevolg van *Fusarium* moet vooral gezocht worden in het feit, dat wanneer de knollen in de kas worden gekweekt, de omstandigheden voor het optreden van *Fusarium* veel gunstiger zijn. Ook de vroegere bloei viel sterk tegen, waar ze + 2 à 3 maanden eerder opkwamen dan de controle en slechts + 1 week eerder bloeiden.

Gladiolen.

De in de kas opgekweekte knollen bleken helemaal niet eerder bloemen te geven, ja sommige waren juist beduidend later in bloei.

Ook de bloemproductie was verre ten achter bij de controle, vooral van de rassen Comet en Rose Précoce, waar praktisch in 't geheel geen bloemen van werden geoogst. Ook waren deze rassen sterk aangetast door bladvuur (*Heterosporium gracile*) en vielen vele planten weg als gevolg van *Fusarium*.

Over het algemeen was het gewas niet zo stevig als de controle.

Het ras Spitfire maakt in deze proef nog de gunstigste indruk, zowel wat de bloemproductie als wat de oogsttijd betreft. Wel begon de oogst enkele dagen later,

doch ze was + 1 week eerder afgelopen.

Bij het ras byzantinus bleek duidelijk dat de grootte van de knollen van zeer veel invloed is op de bloemproductie. Hoewel nog onvoldoende, werd toch van de groepen, waarvan de knollen afkomstig waren uit WIII, beduidend meer bloemen gesneden dan van de groepen, waarvan de knollen afkomstig waren uit kas I. Wel behoorden alle knollen tot dezelfde "leverbare" maat, maar die uit de kas zaten alle aan de ondergrens, terwijl die van buiten en uit het warenhuis dichter aan de bovengrens zaten. Het was moeilijk uit de kas voldoende knollen van de "leverbare" maat te verkrijgen. De grotere knollen met meer reserve voedsel zullen natuurlijk gemakkelijker goede bloemen kunnen voortbrengen. Opmerkelijk is ook bij dit ras, dat de bloeitijd zoveel later viel dan bij de controle.

Conclusie.

Deze proef leerde ons, dat het niet wenselijk is en voor sommige rassen zelfs geheel onmogelijk om knollen, welke in de kas zijn geteeld voor de bloemproductie weer het volgend seizoen in de kas te zetten voor bloemproductie.

De bleei van Ixia's wordt er wel iets door vervroegd, doch de uitval door Fusarium is zeer groot.

Bij Gladiolen wordt de bloei in veel gevallen zelfs verlaat, terwijl van een behoorlijke bloemproductie geen sprake is.

Ook in de praktijk werd dit diverse keren geprobeerd, doch steeds waren de resultaten zeer onbevredigend.

Wil men toch de knollen niet weggooien, dan kan men ze b.v. een jaar buiten kweken (geen bloemproductie) en daarna weer in de kas planten voor de bloemproductie.

Personalia.

De tuinwerkzaamheden werden verricht door Th. Dijkhuizen, bloemist-tuinknecht; controle werkzaamheden door C. Klop, laborante, terwijl de gegevens werden verwerkt en het verslag werd gemaakt door

J.P. v.d. Berg.

Proefstation voor de Groenten-
en Fruitteelt te Naaldwijk.

2-5-'51

C.M.

Proef met Gladiolen en Ixia's voor kasteelt, welke het vorig jaar ook voor kasteelt werden gebruikt, dus waar de knollen in de kas waren gegroeid.

	Plant-tijd	Aantal geplante knollen	Opkomst	Oogsttijd.		Lengte v/h geogste gewas in cm	stevigheid	Aantasting door ziekte.	Aantal bloemen per aar.		
				Begin	Eind						
1. Ixia Nelsonii	4 1 Oct.	390	1/2 Oct.	1-4	8-4	22-4	233	90	tam. stevig	+ 40% uitgevallen door Fus.	13
2. Ixia Hogarth	4a 1 Oct.	390	eind Oct.	19-4	20-4	2-5	178	90	tam. stevig	+ 50% uitgevallen door Fus.	14
3. Ixia Bucephalus	5 1 Oct.	180	eind Oct.	16-4	19-4	25-4	21	70	slap	+ 60% uitgevallen door Fus.	7
4. Ixia Engliston	5a 1 Oct.	180	eind Oct.	4-4	19-4	2-5	83	60	slap	+ 55% uitgevallen door Fus.	14
5. Gl. Heraut Comet	5b 1 Oct.	150	1/2 Oct.	8-4	13-4	18-4	16	83	tam. stevig	ziek Fus. en Heterosporium.	7
6. Gl. nanus Rose Précose	6 1 Oct.	150	1/2 Nov.	11-5	14-5	23-5	17	95	stevig	ziek Fus. en Heterosporium.	7
7. Gl. nanus Spitfire	6a 1 Oct.	150	1/2 Nov.	14-5	18-5	8-6	190	78	stevig	gezond	6
7. Gl. byzantinus uit kas I	7 1 Oct.	300	1/2 Dec.	15-4	18-4	29-4	157	92	tam. stevig	gezond	11
8. Gl. byzantinus uit WIII	8 1 Oct.	150	eind Dec.	13-4	18-4	27-4	127	103	tam. stevig	gezond	11
9. Gl. byzantinus uit WIII	8a 1 Nov.	150	begin Jan.	18-4	18-4	29-4	130	103	tam. stevig	gezond	11
10. Gl. byzantinus uit kas I	9 1 Nov.	300	1/2 Jan.	16-4	22-4	27-4	137	95	tam. stevig	gezond	11
Contrôle											
11. Ixia Nelsonii	70a 1 Oct.	390	8 Nov.	6-4	19-4	22-4	631	85	stevig	gezond	11
12. Ixia Hogarth	35 15 Nov.	390	5 Jan.	20-4	29-4	4-5	455	87	stevig	gezond	10
13. Ixia Bucephalus	37a 15 Nov.	383	3 Jan.	19-4	20-4	9-5	224	67	vrij slap	ziek Fus.	8
14. Ixia Engliston	29 15 Nov.	390	23 Dec.	15-4	29-4	4-5	216	60	vrij stevig	ziek Fus.	10
15. Gl. nanus Rose Précose	19 1 Oct.	150	9 Dec.	5-5	18-5	23-5	204	102	stevig	Heterosporium.	7
16. Gl. nanus Spitfire	17 15 Nov.	150	15 Jan.	11-5	16-5	14-6	226	72	stevig	gezond	7
17. Gl. byzantinus	71a 1 Oct.	150	6 Jan.	11-4	13-4	22-4	152	99	stevig	gezond	11
18. Gl. byzantinus	73a 1 Nov.	150	14 Jan.	8-4	13-4	22-4	125	97	stevig	gezond	11